

لیکن و مے کہ ہنسان ذکر او کئند
تکے تلی دلم از گفتگو کئند
پارے کچا کب ایمکن رفو کئند
باشد که رفتہ رفتہ بہ جھ تو خوکند
این خرقہ را بادہ مگر شست و شوکند

تکین نے شود دل پر اضطراب را
جز و صل چارہ نیست مریض فیاق را
صد جائے سے بیش جامنہ طاقت دریدہ
از دیر دیر آمد نست جائے نیست
بوے ریا ز خرقہ طرزی نیپرو د

ولم

نیست محکن کہ وفاتے تو اصم از یاد رو د
ہر کہ آید بے کوے تو دلشا در رو د
حرف مطلب بزرگان آید و از یاد رو د
بر سرم تاچہ این عالم ایجاد رو د
کہ بدین حیله مگر از دل ناشا در رو د

گرچہ از دستی تو بر من ہیں بسیدا در رو د
سر دل جو می عشق زبس میداری
آیم از شوق در ان بزم ز بیابی دل
طالِ من علی بھی هست پریشان ترسم
کاش کیب رنما پند بغیر ش طرزی

ولم

ور گویم سخن ساختہ خوابے دارو

گز لگا ہے کنم از شرم حجا سبے دارو

و ز تحقیق نشد با که خطاب بے دار و بامن آن پرده نشین شرم و حجاب بے دار و زیریب خندہ زنان گفت اشتانے دار و که گفته درز و اسید ثواب بے دار و راش ہجر کے سینہ کلبانے دار و سوے او بندگ دودیدہ پر آپ بے دار و	ہر کے رہت گمانے بخود ازاں غرض خلوتے ہست ملے کام دلم جانیت گفتگو خواهد دلم از عذر دراز اہتماد لیست بعفو تو دلم را الز صدق رحم بر سو خنہ جانے کہ ز شب تا بحر بسفر سے رو د آن ماہ وز حضرت طرز
---	---

ولم

بر زین اشگن آسمانے چند خوردہ ام بر جگرستانے چند ناشستہ بمازنے چند گفتگو اپے نے زبانے چند گفت از غیر داشتانے چند سودا نہست جزویانے چند	سر کن اپے دل زخم فغانے چند گوہر اشک سفتمے پزم تا بیاد که مضطرب بر فہت سکا ش گوش آشناے او بود کے اگر بن روز وصل چیزے گفت کار باتا کان فتا دافوس
--	---

بسته در بازاغ آشیانے چند

که رسیدند پر گرانے چند

بلعبل از بازاغ رفت وزاگ وزغن

رفت طرزی بخلوت آن مه

ولمه

چمن از جوش گل دلاله صفا می دارد

پائیزی نفے غالیه سافی دارد

وقت ما خوش زخوش آنگ خانی دارد

خوشنده از یک بیجی هر قرامی دارد

من باین خوش که ز من شرم حیا ک دارد

سالهارفت دهمان شرم و حیا ک دارد

که چ من بلبل مرغوله نوا سے دارد

در چمن مرغی شب آنگ نوا سے دارد

سبح م قافله بوسے ختن در گز است

مطری بزم خرابات که و تخت خوش باد

شو چیش بین که بعد ناخوشی درینم

رو سے پیچد ز من اند نجاش و از ساده لی

بچه امید تسلی شودم دل زان مه

سردار ناز کشد گلشن گیتی طرزی

ولمه

چشم از شوق بد رو د زور باز آمد

شکرانشان زلپ آن تنگ شکر باز آمد

منت از بخت که پارهم ز سفر باز آمد

کام چان تمح فرز هر نسیم هجر انهم بود

نمی تکلف بہمان رخت سفر باز آمد
نمی تامل برده راست زور باز آمد
حیله ساخته از راه دگر باز آمد
ند احمد که بی خون چگر باز آمد
شکر طرزی که بگار تو پر باز آمد

پائی ناشسته زگرد و نکشاده کمر
خانه اش در راه ناکرده سوی خانه کل
بود در راه دگرفته سر راهش اغیار
گفته بودم که بخون هنگر آید سفر
آمد از لطف در آخوش و هیگفت بناز

وله

مید است صد سخن بزبان نگفته ماند
زان نیم خنده اش که ببله بانهفته ماند
جز غنچه دلم که همان ناشکفته نمایم
غمهای دل هنوز به پیش نگفته ماند
یاران شدن و طرزی بدر دازه خفته نمایم

براز دشمن ز بشم و حبابش نهفته ماند
از پادرفت شکوه بی طفیش ز دل
صد گل شکفت در چن باغی روزگار
بر سهم ز دند بزم و صالح سحر دید
کوس رحیل برزو و زین دشت پر خطر

وله

هر میز نکر تو ام در روز بانست که بود

هر میز نکر تو ام در روز بانست که بود

آمچمان دل بجیا لش نگرانست که بود
خجالت رنجش دو شینه بهانست که بود
شوقِ وصلِ تو همان آفتِ جانست که بود
دلِ مارا به تو امید بهانست که بود
واندرین باخ همان شور و فعانت که بود
آمچمان است ہوس و حرص جونست که بود
آمچمان چشم تو در خواب گرانست که بود

خاک گشته هم هنوز از سرِ حسرت مارا
صلح شد گرچه میان من و دلدار هنوز
عمر مارفت بجهودی و از ساده دلی
گرچه ناکامی مارفته بغايت لکین
صد چو هلبیل مرغوله تو ارفته زیاغ
نشسته دست و دلت از کار زپیری لکین
نیزه بالا شده خورشید و دینا طرزی

ولمه

هر که با او از بد یها یکم حکایت نمیکند
هر که باشد نے سبب من نمکایت نمیکند
یک نگاه بیه دور دور می ہم کفایت نمیکند
اعتمادے نیست بروی گرعنایت نمیکند
ان پیشی ہر گوئیم گویا ہدایت نمیکند

بد گمان من با او لطفے بغايت نمیکند
رنجش دار وزد من وز بہر دخوش کردن
سوخته از اشتیاق قرب لکین این زمان
بهد غرددست و تلوان نیز دارد در مراج
حالم از بد گوی من پرسد بطریز ناخوشی

وستہار گئین سجنون کیک دلایت میکنند
پا در بام اجرو و باد شمن رخایت میکنند

پاؤ شاہے کو عسل فرمائنا اہلان بود
از که داد خویشتن خواہم طرزی در جہاں

ولم

نادیدہ تماشا سے چمن در قفس اُفتاد
دلالہ د دلدار بدست عس اُفتاد
سنے پر ده تراز شور ی صد کے جس اُفتاد
بد نام چوالفت بیان دوکس اُفتاد
آہ این چشم بود کہ در خار و خس اُفتاد
صد بار را کر دو گر در قفس اُفتاد
آن شوخ طبیعت کہ بآن زور دس اُفتاد
گر مائل ہم صحبتے بلہو س اُفتاد

آن مرغ اسیر م کہ بغیم ہم نفس اُفتاد
خود را کشم از شرم کہ اشب سر بارار
آن راز کہ در پر ده نہاں بود پولیلے
پدنام شد یہم ار بود عیوب کہ باشد
یاد بکہ نمودم کہ شکر ب از دل و جان نت
جیت ست بران مرغ گز خوار کہ صیاد
در یافت آنداز بیان مطلب خاص
طرزی نشوی مائل ہم صحبتی او

ولم

کہ بزداں سخن حور و شرانے دارو

و اعظم شہر گر را سے حوصلے دارو

سالہ رفت کہ ہامن شکر اپے دارد
 تو ہمان گیر کہ ہر دے لفائنے دارد
 کنج فقری لب نانے دم آپے دارد
 گرم ناساختہ جا پا بر کابے دارد
 نیم نانے بتفا خاصے شبانے دارد

خون تلخ نہ امروز بن مے گوید
 یا ربے پردہ دسلے دیدہ بینا نیت
 بفراغت گزد عمر کے را کہ بہر
 گر بیا پید نفے از پے تکین دلم
 طرزی اور از خود آز ده ندانی زنها

ولہ

قیامتے گزد چون سوار خواہی بود
 کے در فراق کے بیقرار خواہی بود
 مگر ز پرسش خود شرمسار خواہی بود
 شگفتہ رہے چوبانع دہار خواہی بود
 امید مہست کہ روزے دو چار خواہی بود
 خجل ز خشش آمرز گار خواہی بود
 بشرط آنکہ تو پر ہیر گار خواہی بود

مگر سوار بعزم شکار خواہی بود
 ز بیقراری ماں زمان شوی آگاہ
 حکایت شب ہجران ز من چہ بیپری
 اگر بزرم حر لفان بادہ خوار رسی
 بجستجوے تو عمر خیز رفت وہ نوز
 ہمینکہ عذر گناہان خویشن خواہی
 بود شفیع تو در حشر مصطفے طرزی

ولہ

بخشید بدل قارکاغنہ	آمد برسن زیارکاغنہ
کا مد بخط غبارکاغنہ	اظہار کرد درستے گر کرد
بنویس اگر بیارکاغنہ	ترسم کہ بدست غیر افتاد
درکاغنہ رازدارکاغنہ	سو سے تو ز مصلحت فرم
زین حیدہ آن بخارکاغنہ	تفصیر بخط کشم سامن
شاید کرد رسید بیارکاغنہ	تبديل کنیتم نام خود را
مے خواند ہزار بارکاغنہ	طریقی ز پے تسلی خوبیش

ولہ

جان سوخت در انتظار کاغنہ	نامد بسلط زیارکاغنہ
سو سے من بیفت مرارکاغنہ	رفتی پہنچ نیفرستی
بعضه ستی اگر ہزار کاغنہ	پا ز آ کہ نئے شوم تسلی
تکین دل فگارکاغنہ	اے کاش شب فراق کری

ہو شتم چند بار کاغذ از یار سد په یار کاغذ بفرست بیادگار کاغذ	کیبار نیافرستم جوانے خوش آنکه بگاہ دل تپین گر خود تو نے رسی طری
--	---

ولہ

سلط بھم ند ہم ول بدل آرائے گر وز پے قطع تعلق ہبہ شب رائے گر حید ساز وز پے رنجش بیجا رئے گر بکول سوخت مر ایستاد تنا رئے گر ہر شبے خوش گز انہم پلا رئے گر راہم ایستاد چین فیضت مل را گر ہر زمانہم چہ فریبی بسخہ رئے گر روم و بر تو گز نہم بہت رعناء رئے گر رفتی از ہر فوجم زبر ش جائے گر	ترک یار می کنم از شکر روم جائے وگر تا کجا رنجش ہر روزہ صلح پس ازان گر بستہ سیر کنم صلح با آن عربہ چو ترک ہم عجیتی من کند از خود ایکاش در دلم بہت کہ پاپنڈنگار سے لشوم تار ہم ز نیہمه غم ترک ملاقات کنم یافرستم از سخنے میل دلت با اغیار قدرم آن روز شناسی کتن از شکر قرب مدعی آمد و نشت و چو سکر دسخن
--	---

از خدا رئے دو شینه بر نجم طرزی مست با شرم مگر از شہ صہبائے دگر	ولم	
خبر یار بیاران دنادار بیار پیر ما از پے تکین دل ندار بیدار آشنا پانہ بخلوت گھو اسرا بیار خبرے از بر آن موں غنچوار بیار خط آزادی مرغان گرفتار بیار بسخن پیچ دمابر سرفستار بیار دست طرزی کش واچھرہ بیانار بیار	س نیم سحری بوسے خوش یار بیار عشوہ سرکن و ناگفتہ پایے از دوت ناشینید سخنے از لب شکر گئنے خبرم نیست که آن موں غنچوار گجا سخن دلکش گزار دلے کشاید شوق از اندازه فزوں هجماهم از شرم من دلکش اگر اکھار نسا پد ہر گز	ولم
حاش لد که زکوے تو روحم جائے دگر دم جان خش سخا ہم زیجاۓ دگر من بیتاب فداۓ تو بیک جائے دگر	با وجود تو من و عشق دلار اے دگر درستاق تو اگر جان من آید برب بیک ایما بر بودی ز دلم صہر و شکر	

چون رسید غیر گبوئی سخن از جایے دگر
این او نیست کو تر زادا نمایے دگر
این سخن هم خبرے میدهداز جایے دگر
مشیب آشفته ترے بود ز شہماے دگر

خوش زانے که بحزم سخن از من گوئی
روے بر تافته با من سخن از نازکنی
اے که گفتی سخنے نیت سیان من و خیر
شده واقع شد مگر از عهد در غشن طرزی

ولم

فصل پیار فت و نیامد خزان ہنوز
خو ناپه دل از مژه خون فشان ہنوز
سانے که پست در دل تنگم نہان ہنوز
بیرون نرفته نا دک او از کمان ہنوز
گویا نرفته لذت او از دهان ہنوز
وانگاہ دارم آمدن او گمان ہنوز
دارم پدل بے گله از دوستان ہنوز
طرزی کے ندادہ نیزل نشان ہنوز

پیری رسید طبع سلیم جوان ہنوز
نم در جگر نا نہ وے پیڑا دم
ترسم ن کم نگاہی او بد ملافت
از سینه در گذشتہ و اندر جگر نشست
ولیشب بخواب بو سر زدم پرداں او
ماندم در انتظار و در آخوش غیر خفت
از دست دشمنان بسرم پھر چو قوت
فرسود پائے سعی درین راه پخت

وله

سویم بعایت نظر انداخته باز
 باز آدم از شوق و بین ساخته باز
 باشده خویش نظر باخته باز
 قدم من دل باخته باش باز
 در گردن من دست در انداخته باز
 از هر صفا پرده بر انداخته باز
 پیش تو قیب آمد و بتواخته باز
 از غیره مگر من نه بپرداخته باز

اشب پشب است این که بین ساخته باز
 از کوسه تو از رشک رقبان شده بوم
 بر عادت پیشین خود از روزن دیوار
 جادا بیم از لطف پهلوسے خوش
 نی شرم دچاپے زپه دخوشی من
 زان راز که در پرده دل پودزه بخش
 سه میرم ازین رشک که امر فرد بخشن
 آمد ز تو پیش ایم خلب باز به طرزی

وله

عمرها گزشت و ناکام میم هنوز
 گشتم آزاد و در ام میم هنوز
 آمد و بیصبر و آرا میم هنوز

در غشم حبیده دل ام میم هنوز
 چشم از دستم دل میگشت
 از هر مارفت و رفت آرام و صبر

میر سید از بیان نہیں امام ہنوز
پنست معلوم من انجام ہنوز
میکث یا لب بـشـامـمـ ہـنـوـز
سو ختم سرتا سرد خا مـمـ ہـنـوـز
در سیانِ خلق بـشـامـمـ ہـنـوـز
کافران رـاظـنـ اـسـلـامـمـ ہـنـوـز
شـعـرـهـ خـیـرـ دـارـ وـرـوـ باـمـمـ ہـنـوـز
غـنـظـرـهـ اـزـ صـحـ تـاشـامـمـ ہـنـوـز

گـرـچـنـاخـشـ باـشـدـ آـنـدـ دـوـ دـلـ
رـنجـشـ مـانـدـ بـهمـ یـاـ آـشـتـےـ
صلـحـ گـشتـ وـرـنجـشـ اوـہـچـانـ
سوـزـمـ انـدـ سـیـنـدـ بـےـ تـائـیـرـ مـانـدـ
بعدـ تـرـکـ شـاـہـدـ وـشـعـرـ وـشـرـابـ
اـہـ اـیـانـ رـاـ یـقـیـنـ کـفـرـنـ
دوـشـ درـ کـاـشـانـ سـوـزـمـ درـگـفتـ
طـرـیـ اـمـرـوـزـ اـزـ فـرـسـ وـعـدـاـشـ

ولمه

کافرے و زیدم و در بندرا اسلام ہنوز
گـرـچـهـ اـزـ بـنـدـشـ شـدـمـ آـزـاـهـ وـرـوـ اـمـمـ ہـنـوـزـ
وـخـیـالـ یـوـسـتـ صـبـرـ وـآـرـاـمـمـ ہـنـوـزـ
ازـ زـبـانـ خـوـیـشـنـ دـرـشـہـرـ بـنـاـمـمـ ہـنـوـزـ

سو ختم چون شمع سرتا پاوے خام ہنوز
ہمچنان خوق اسیری میزندنا خنبل
عمر ہافت دن رفت از سر خیال رو دست
راز او باہر کے بخواست ارم بربان

مچکد صد حسرت دل از در و با محظ ہنوز میرا ند مژده مصلی دلا رام ہنوز زو بود اسید لطف آمیر پیغام محظ ہنوز ترشدا ز قطره آبے لب و کام محظ ہنوز عمر در اسید دار می رفت و تا کام محظ ہنوز	آن دل ناشاد بردم زیر خاک ترک ما از بیو فانی کرد میکن مرے هر کہ نامہ من بردن بند از دز سادگی جان رسید ارشنگی بر لب درین قادری طرز می اسید حصول کام دل میداشتم
--	--

وله

با ہمہ یاس مرا از تو امیدست ہنوز عمر آخشد در بیشم و امیدست ہنوز با تو مارا ہوس گفت شفیدست ہنوز پائے جپروں زولیں نکشیدست ہنوز این چمن گرگری لا یق و دیست ہنوز شوکتے زان در و دیوار پدیدست ہنوز سوز در دلیست کہ ہر دم بجز دیست ہنوز	رفته عدد عید ولے و عدد عجیبت ہنوز واسے آن مرغ گز قفار کہ در کنج قفس لب فربستہ زگفتار وزبان ماندہ بطن یاد ہم صحبتی ہنفان دہلی گرچہ آهروہ خزان در چین و ہنچی جزء گر برابر شدہ با خاک در و دیوار در عزم حضرتے و غالب راندہ
---	---

بر زبان تو پیا مے نزیست هنوز
حروف تلخے زلب او شنیدست هنوز

یاس مے بار و از انداز تو قاصد چه پند
گشته مغروہ بشیرین سخن او طریقی

وله

دست پرورد خزانیم از بهار ما پرس
در سفر زادیم گوئی از دیوار ما پرس
ذوق شادی از دل امید وار ما پرس
کمن قیاس کار و از انجام کار ما پرس
حیله سازیها سے یار خوش قمار ما پرس
از می و دشین بر صحیم از خوار ما پرس
و پریشانی گزشت از روز بگار ما پرس
طریقی از بیتابی جان فکار ما پرس

خل خشک وادیم از بگ و بار ما پرس
خانه برو و شیم تا در مکب هستی آمدیم
در تماشگاه گیتی رو سے غم دیم و سب
حضرت بوس و کنارش ماند و آغا خان قول
یار بارندان بشرط پرسه می بازو قمار
شادی و حملش بدل شد با قم از آزادیش
چون سرز لعنت پریشانی پریشان خل طبع
غلوت خاص است و امچوب شوق از خدرو

وله

بنگار سے رسمیده ام که پرس

انتظار سے کشیده ام که پرس

بزینے رسیدہ ام کہ سپرس
بہوائے پریدہ ام کہ سپرس
مشہد لطفے چشیدہ ام کہ سپرس
آفتہ ما تپیدہ ام کہ سپرس
رازے ازوے شنیدہ ام کہ سپرس
آنخان آرسیدہ ام کہ سپرس

آسمان سجدہ سیرہ دینجا
روئے دل سوئے آشیانیت
گرد نجی ندارم باک
لئے تو در خاک و خون زیستی
بر قیب اختادہ داری
تاریشم ازین و آن طرزی

ولہ

بہشتے رسیدہ ام کہ سپرس
کہ زبانے کیدہ ام کہ سپرس
گفتگوے شنیدہ ام کہ سپرس
جور ہائے کشیدہ ام کہ سپرس
مرودہ ما کے شنیدہ ام کہ سپرس
آن گلِ تازہ چیدہ ام کہ سپرس

سرکوتے گزیدہ ام کہ سپرس
سے چکد از زبانم آب جوہہ
از زبانش من امشبے بجیاں
زین حریفان آشنا آزار
یا کم افزون خدا ارچہ از قاصد
زین گلستان جنت آئینے

کنجِ صبرے گزیدہ ام کہ پرس	طرزی آسودہ دل شدم بیهان
---------------------------	-------------------------

	ولم
--	-----

در خمار پاده دو شنیمه هشت بیار باش اند کے یا قیمت در فکر عصلاح کار باش در حرم میم عشق باز می محرم اسراره باش در طرق راستی دائم بیک فتا و باش تا تو انی در سیان خلق که نازار باش هچنان تاروز مختار شنید بیار باش در کمال خامشی چون جورست بیوار باش	ایک در خواب گرفتی صبح شد بیدار باش بیشتر وقت تو در اندیشه باطل گوشت غافل از مرحقیقت مانده از زنگشک گاهه با اسلام مائل باشی و گاهه بکفر گر پیازار در تراشمن تو آزارش بدہ دیدمی اربی پرده دیدارش پیش فانع شو طرزی آن بہتر که راز دل نیاری بزبان
---	--

	ولم
--	-----

چورق از دیده دست و سکل اربنیم گر پارش نخواهد فلت از دل تا پامت شوق دیدارش که باشد حیله از بھر ماذن زیر دیوارش نباشد فاش رازین اگر بینید اغیار	نخواهد فلت از دل اربنیم گر پارش بہر کس نے سبب چشم گفتگو سے بینکنیم تا دید نویسم نامه نام دغیری کنم در خط
--	--

<p>تسلی میدهد دل از فریب آمیزگفتارش که بدگویان من کردند شاید عشوہ در کاش ازین مضمون طنز آمیز خط او گمان دادم که تماشیست و در دلها زور دانگیزگفتارش</p>	<p>غیشت پیشوارم اینقدر هم از دفائیه اد ازین مضمون طنز آمیز خط او گمان دادم تجسس میکنم از غالی او پنهان و حیرانم ز عشق خوب رویان در دل وارد گر طرزی</p>
--	--

ولمه

<p>باش با هر ناکسے لیکن بن هم یار باش خواه رضی باشی و خواهی من بیزار باش فرصت پادا بحکام خاطر اغیار باش گر دلت صاف است باما بر سر گفتار باش چند روز سے دور از چشم من ای عیار باش همچنان در دوستی با من بیک ہنجار باش باز در پیرانه سر سر گرم استغفار باش</p>	<p>گر دلت اائل با غیارت با اغیار باش همچنان یار تو باشم تا دم آخر خدق از پر ما نی سبب آز ده خاطر پیروی در وصالت از خوشی عقده دل دنشد چون تو آئی یادم آمد اختلاط پری محروم راز تو ام چیزی بے نهان از من مدار درجولي سیر شو طرزی زصل شاهد</p>
--	---

ولمه

گر این صیاد باشد و اسے بمن غریب گفتارش
که باید ساخت اوصحت بینی باعیارش
و گر نه مانده ام من عمر را قانع بزیدارش
چه سو و ای همش هر یام و باشم زیر دلوارش
که درت شسته شد از دل زده هر آن گیر گفتارش
چه حاجت بود و نه باعث ام آن گرفتارش
که گردم پیش نداز حیله بیساند گفتوگوش
که دارد و قفس را صیاد بسیر جمی در آزارش

دید در وست طفلان حمید خود را بهر آن از اش
در لغ از من که من آن از نظر افتاده یام
فرون ترشد مرآبیانی شوق از وصالع
هنوز از شرم کم دارد سر خوبی وایها
من داد دوش با یهم سرگوشش خویشتن گفتم
عتاب آمین گفتارش نشان لطف پهمان اد
کسے کوتا زند و م با همه چور و جحاسه اد
نمم آن صرع دور از هم غیران چن طرزی

ولمه

بدین بهانه بگویم با دفنه خویش
ز دور بیند و خشن کند بهانه خویش
همیشند سر کنم از درد فناه خویش
کنیم نیم نگاه است در آشیانه خویش

سخن کنم زرقیب از پی بهانه خویش
ز بهر آنکه روم باز پیس همان ساعت
ز جوش گریه سخن بر لبم گره گرد و
همیرویم و نیاریم کر شگان قفس

دلمچو طاری گم کرده آشیانه خویش
 بمن رسید غلط کرده راه خانه خویش
 شب گذشتہ چو گفتم با و فسانه خویش
 بمن شتاب سویدی آب داده خویش

بشوق کوئے تو بیتا په مضطرب شد
 زالعاق سپهه بود گر کان شمع
 بیکد و حرف شنود انجواب ساخته
 میان نبود که از لکھنو کشد طرزی

وله

سازیم دست خویش حائل گردان
 رشک آیدم خویش چودر پر کشم
 یا از حسر دروغ بمن گفته شمش
 بر خیزد ارز جای کشم طرف و منش
 بر دیده هستین رملطف کشیدش
 آزده خاطری چقدر است بمنش
 آن دیر ویر آمدن وزد و رفتنش
 در دل همچنلہ مرثیہ همچو سورش

گر بر خورد براه بگیریم و منش
 گزینست تاب رشک قیچم گفتست
 در نکرتم که راست بود میل او بغیر
 خوش آنکه یار دیر نشیند به پلهم
 از دل ثیر و ددم گریه ہے عجز
 باہر که شد شفیع من آزده خاطر
 آه از دست که کار بمن تنگ میگرفت
 صعد و دم از همیر و دم خون زدل ہوتے

طرزی قتا و طائی ہو شم ازا آشان
در تیره شب نزو شنی روے کر شنش

ولمه

زامن من سده ناگهہ خوش
زمزمه سخان چمن در خوش
لب به سخن برد بتر دیک گوش
قادیه ااد آمد و فستم ز ہوش
کاش شود لطف شما پرده پوش
غتظره انسد که گوئی بنوش
طرزی ازین شکوه بجا خوش

تما چہ سخن داشت با غیار دوش
بر گل روے تو به سخن چمن
سیدم ازین غم که چرا مدحی
بکه پیمش بود اندیشه ناک
پرده برآفت اد نر راز نهان
با وہ محبتیا و حر لینان بزم
عین صواب است کند بر چه دوت

ولمه

توجه دانی که ز هجران چرود بر جاش
یخلد خار بچشم ز محل در بیانش
خواهم از شوق که در خانه کنم مهاش

عاشق زار که بگداخت غم بحر نش
نے گل روے تو گرچشم من افتاد چمن
آنکه از راه مرا دیده ہمیگر دو باز

لئے سبب نیست میں اکٹھی درپوش
نامہ کشودہ شد افسر دل از عنوانش

لئت گشت مگر باز بحالم الشوخ
ناچہ در نامہ نوشتست کو طرزی نالا

ولم

با مید کے من ہم سے خدمائی کنم زوشن
بصدیست لجھے نیز تو ان کو خشودش
کم پا صد و عددہ مارے دل نتوان کو خشودش
چو طغیل از اندیکے دم داد نش ظاہر کنم زوشن
با پیمانے کے کس آگہہ نباشد من فرسودش
کہ بندوں تیج جا از تیج رو امید بہو دش
جگر سوراخ پیشد از بگاه حضرت الوداع

شوم خشود چون بینم زابل بزم خشودش
معاذ الله زبد خوبی کو گرنا خوش شود یکبار
دل من شد طول از یک خلاف و عددہ شنید
در ختم کے محبت کوچہ پر کارانہ بیکو شم
بپر مش رفتم و بخواست غیر اندعم که برخیزد
زبید او سپهر سے آن غریب بکیس و کویم
چو عیشرت از پر بمحسان رو بر قفا طرزی

ولم

تر تھش شد در دیوار در تھص
کہ ہست از شوق او گزار در قص

چو آمد ان پر بھی خدا در تھص
کہ این گل سے آید بگلزار

شده در کوچه و بازار در قص
در آید صورت دیوار در قص
بود طرزی بآن دلدار در قص

بئے کز خانہ نہادی بردن پاے
بر انداز می اگر از روے بر قص
خوش آن کشاوی دل پاے کوئن

ولم

بوے گل اینفس بادھارت خن
سخنے از لپ جانجش بکارست غص
از وصال تو همین بیان کنایت خن
تا په از گشت سر را گذارست غص
زین سخنها کے تو با من سر و گار غص
ز نیمه هر ہر تو گمین و دقارست خن
همه حب امیر و صر و دیدان یارست غص
طرزی از شروع تا نقصانه یارست غص

از سیم سحری ٹردہ یار است غص
بوسے چیدان ہو ستم پود دلکش کنون
با تو امشب ہوس بوس دکنارے اصم
گرہ منتظر ہمراہی خیر امشب
اکیہ گفتی کہ سردار نام قبریہ
گر کنتم منع تو زامیزش پر سفلہ مر نج
غاشقم در ظلم مسجد و تھانہ گمیت
دل تھی سیکنم اغم چو خزل بگو بھر

ولم

از شوق دل اگر حسر نو شتم هزار خط
 شاید که رفت و فرم رسد نزد یار خط
 وین اضطراب دل نزد از هزار خط
 لرزد همی دلم چو رسید زان بگار خط
 گوید گوش من که بسیار زیار خط
 از غیر تم بسوخت دل بیقرار خط
 بارے بین بیار ازان گل عذر از خط
 هم پیش من نمود مراث سار خط
 طرزی نوشت سوئے تو نی ختیار خط

دارم شکایت کنیا مذیار خط
 با محسان یار ره خط کشوده ایم
 ازو عده وصال تسلی نیشوم
 اندیشه ام زیس بود از خوے نازکش
 جانم فدا کے محروم رازم که ناگهان
 مضمون خط گرز زبان رقیب بود
 فاصله دهی فریب پیام زبانیم
 عنوان خط غایب نوشتی بنام من
 آز رو دل میاش گراز هر عرض حق

وله

بیو فا لافت دفایے تو غلط بود غلط
 حیله شرم و حیایے تو غلط بود غلط
 بار قیبیان گل کارے تو غلط بود غلط

و عده شوق فرامی تو غلط بود غلط
 ہوس پوس کنار تو غلط بود غلط
 سوے من روے سخن بود همانا دریم

نگھٹہ صہر فرزا سے تو غلط بود غلط شکوہ جور و جفا سے تو غلط بود غلط سخن راست نامے تو غلط بود غلط و عده شوق فرا سے تو غلط بود غلط	مشب از طور تو پیدا است که دشمنین بر دلم شکر و فنا دلبسم ذرا هر اینچه گفتی و نکرد می چلو انگشت لے و ش طرز می بس کرو سے تکارے سیکفت
---	--

ولمه

چودل غمین بود از نفس هزار چه خط دل فسرده مارا ازین بھار چه خط ز شام تا سحر از گشت ریگزار چه خط چوششم حامل مابود از دیار چه خط ز دصل جز بست شوخ ستینه کار چه خط ازین رو شس که سفر کردم اختیار چه خط چوبیت سار بناشی زانتظار چه خط تراند صحبت زمان باده خوار چه خط	بھر آن گلی رعنائز نو بہار چه خط نگفت غنچہ دلهاز فیض پاد بہار بہ شوق پر ده نشینی که صحن خانہ ندید خواست سفر که حجاب از میان هم برخات اگر بذوق محبت رسیده و نہ کند بہانه رنج سفر بوس و کنار ظافت و عده کند بیقرار می افزون چشین که بے می معشوقه ماند که هم عمر
---	---

چونبست روئے دل او بسیئے من طرزی
میان خلوت خاصم زصل پارچہ خط

وله

مرازین پیش پود از شخص او پا سان مانع
چورضی کرد مش از خود شدند این محظیان مانع
هو اخواه تو اهم تر سکم که رسوای چنان شاشی
چرگ الفتنی سخنها کے عتاب آمیز هم با غیر
چراز اسد که ترک یاری او گز رد در دل
معاذ اسد که نباشد که بوسی آن زمان مانع
خوش از فرنزی که در مخفی لشیخ مر و بر دست کاد
ایقین داشتم که چون او شمن من نیست عالم
آتویی طرزی جابر رخنهای نیل نمک پا

هلہ

شند هم آن دیگر دیبا نداشت در لیخ
ساخته با غیر و گل از خار نداشت در لیخ
آن گی ما زده که خوز ده بصر غان چمن
گرچه اندر غرش از عال بکالے شده هم

زانکه دست بدول افکار ندانست درفع
خسیمش اینه سه زنهاز ندانست درفع
راز او محصورم اسراره ندانست درفع
خویش آن دایره عیار ندانست درفع

چاے آنست که دل سرد شود از هر چیز
غیر بد گوئی او میکند و دانسته
ماکه باشیم و چه باشیم که واقعه باشیم
عمرها مازد بجهتی او طرزی

ولمه

سیکنده از مادگی در شهر پذیرا نامم درفع
دانم از شوی قرستادست پیغام درفع
قاده از مرده دصل دلارا نامم درفع
هر که گوید راضی از بو سه پیغام صفع
بر زبان بھر فریبم سپر دنامم درفع
فکر یاران از پی شیرینی کامم صفع
راست باید گفت زیدم چل سلام نامم درفع
گر کسی گوید برآید از بخشی کامم درفع

سپرند احیله سوی پیغامم درفع
صلح بعد از نجاشی درینه که مشکل است
نیست آن نجشم که روزی کامم دل خوشود
از غلو پود دل بیصری قانع بصل
ورولش اخیار دینگ کام شمار دستا
لذتی گیرم همی از تلخ کامیک خویش
رویه دل دارم بسوی لعبتیان هندومن
طرزی ایسی نیدارم ازان بیگانه خوک

وله

وزدل نمیر و می الجهد آزار حیث حیث
 بازآمدی دگر براغیار حیث حیث
 پاگشته از من این همه بیزار حیث حیث
 پاس ازو صالح طعنہ اغیار حیث حیث
 چشم قند به روزان دیوار حیث حیث
 نشناخت قدریه پاروفا و احیث حیث
 کرلپشت پاگزشته مردانه حیث حیث
 آکنون نگاند یار تو آن یا حیث حیث

آزار سے کشم ز تو خو خواز حبیت حیث
 بر دی بر دن نہ نرم تسلیم کنان مرا
 یا بود با من آنچہ عهد دو ام لطف
 رشک رقیب و ناخوشی یار و رنج هجر
 قست چنین ختا دکه شنگلام وصل غیر
 رنج بدہ از بر اسے دل مدعا ز من
 میرفت آند محمل و من در پیش دوان
 طرزی تراز ساده دلی خیال چیست

وله

ناکام ماند این دل اسید و احیث
 رفتی پے شکار شد می خود شکار حیث
 در سینه ام ز حسرت دل خار خار حیث

عمر می بر سید و نشد یار یا حیث
 نا آز سوده کار می تو هر چچ کرد
 در طبع دیگران خوشی وصل بدان

در شهر و کوشا نهرا اعتبار حیث
افسرده خاطر پیم بفضلِ بهار حیث
سنج تواز قیب ترانا گوار حیث
دان صبر دل که بودنیا می بکار حیث
طرزی شب فراق من و لذت حیث

صدره پر بیدم از تو و نجسم دگر
جز عجم نشذ عجیش جوانی نصیب با
بینم ترا بغیر و گوا را بود مردا
با ز از نگاه دشون خ مرآ کرد بیقرار
نمی انتظار یا بد اند و غیر کام دل

ولمه

پا کد لام بود سوا سے چهان شد حیث
شتم او در پرده شوخی نهان شد حیث
غیرت از طبع غیوش بکران شد حیث
بر لب لعلش زندانها شان شد حیث
چون بیست ارمی چون بخوان شد حیث
هر کسے زین وضع ناخوش بگمان شد حیث
خود ز طرز نسگوئے او عیان شد حیث

آن پر می اور بزم زندان هیان شد حیث
آشکارا با قیباگ نشت گرم اختلاط
غیر رادر داده تن خود از پے بوس و کنار
مارض و میمن اواز بوسها شد نیگلوان
خفت و محفل بیکل بتر د آغوش قیب
قصه بد نامی او فرسته در شهر و دیار
ماجرای شب نهان می ز طرزی کلشک

ولم

که دوستان بخلافاتِ دوستان شتاق
 اجل رسید و بصل تو امیران شتاق
 که تا بوصلِ تو باشم زمان زمان شتاق
 بگوشم آمد و گشتم جهان جهان شتاق
 تو شاد باش که من بهم بهم آشناش
 زپاس فرضع شی بآتو همچنان شتاق
 با استمار تو بودم ترا بجان شتاق
 چنانکه مرغ اسیرے باشان شتاق

غم فراق بجانم بود پستان شتاق
 کجایی اسے فراق تو عمر من برباد
 بیامدی دشدمی جایے گرم ناکرده
 چہ حرف بود که از اشتیاق من باز
 بگفته که زبوس و کشا شاد بیم
 ولهم برک ملاقاتِ مل است ہنوز
 نیامدی بشپ و عده تا کجا بودی
 بود بکوئے تو شتاق در وطن طرزی

ولم

در پرید از من و آینخت با غیار چپاک
 گر جدا مشوی اے شونخ دل آزاد چپاک
 گر نشینی بر مایان و فادر چپاک

یارم از مصلحت نیست اگر یار چپاک
 من خود از و خیج تو رخی بیدائی بودم
 آخر اے دوست که ہم صحبت ندان پائی

از ستمہا سے رقیبان دل آزار چاک گردہی بوسہ ام امر و زد گر پاچہ باک گر س نالہ مرغ ان گرفتار چاک گر بر غیر شدان دلیع پار چاک عائے باشد اگر بر سر کپاچہ باک	با من غفر ده گر یار موافق باشی پوسہ کی پار یتبے دادی دخوش دل کروی نذر عین سرائی بگل اے مرغ چین بکے یار نبودست و نخواهد بود چون تراہست صلح بطریقی از صدق
---	---

ولم

کہ شے در پرش در آرم ٹنگ منزل او زماں جمد فرنگ کہ کنی صلح با من اپن چنگ ئے کنی حیدہ ہائے زنگانگ کہ زنا مش زمانہ دار ڈنگ ساقیا جر ھٹے نگانگ از سر ہم برف شورش چنگ	عمر باشد کہ میکنم آہنگ پائے مانگ کو و طاقت ماطاق چون قریب ار تو کام یافت چہ سود سید ہی عشوہ مائے گوناگون میل طبع شر بوبنا اہے بو کہ مارا برا آور دز جا ب عائبت صلح شدمیا نہ ما
---	--

ظریفی از طعن غیر پیشایم که متوجه آیدم بدل چو خذنگ

دل

یاد تو نداشم بچہ افسون رو دار دل مشکل کہ تمناۓ تو پیروں رو دار دل با شوق و صالش بچہ کنم چون رو دار دل لکھم پہ بنان ماند مضمون رو دار دل زان نالہ گرے کہ بگردان رو دار دل تکے زستہ اسے تو ام خون رو دار دل ظریفی چہ شوم شاد گر اکنون رو دار دل	دریا د تو پیوستہ مرافق رو دار دل گر جان رو دار تن جمناۓ تو سہلت جز حسرت دل نیست نصیبم رو دلش خواہم کہ دہم شرح پر پشا نی خود را فریاد کہ اندر دل آئندہ اثر نیست لے کاش کشد شاد می طعن تو طافی آن غم کہ از درفت به تکنی ہمہ عمر
---	---

حرب المیم

خدا ہرہ زدنیا نہ نصیب از بیم کہ بتلی گزو زندگی شیرین نہ بچمن دل نکٹا پر زنگل و نسخیم	محنت آز دوہ دل و مضطرب و گمیم با ہمہ آز دوہ عشرت شیرین نہ نمیم آن مرغ کہ با کنج قفس خود ارم
--	---

برگ ریز دز سر شاخ بعنبر و زنیم
که نباشد نفے تا بحر تکینم
لیکن از صحت شان بعد همی گزینم
نفس اماره کشید سو که خطاب چینم
بر نساید بغلط آزمه نئے دیرینم
علمه بی بیه بسته که بر کینم
که بعنبر یاد نسد شاه بهاء الدینم
سخت آزده دل پخته و عالمیم

خل خشکم که امید سفر نیت هرا
ماله مرغ شب آنگ کند بیتا بهم
اول صحت احباب صلاح هست دلم
ضر فرضه قدم می بردم سو جان
داعی صرت بچگ از غم حمام دارم
بعنگ ناگفته و ناکرده زراعی کیم
نیت فرمایور سے در بجه آفاق مگر
حال من عرضه کنی کاش باش شاطری

وعلمه

صد بگاه شوق هر ساعت بر خداش کنم
چون در گاه خوشم روود در خواهیم داشت
مشتعل باشی آگریم تو اتمهار مژ کنم
هر کجا بینم خبر از رنجش یارش کنم

بکله بنخواهم رغشق خود خبردارش کنم
نانه ام در دلش از من بخواهد حوال
امید بده از راز پنهان شت خبر هر چیز کے
مرا میو... آنکه از یار سے شفیع من شود

کا ندین حالت کجا پہان را غیر اش کنم
باز چون آید نظر مشغول دیدار شکنم
شم مے آید کہ ہیش مردم اطہار شکنم

چون دم وصل آمد نداخیاگر شتم مضر ب
پارنا خواہم کہ بندھم دیدہ از دپارادا
وشن دکو سے خرابات آنچہ طرزی گشت

ولہ

ز بهر صاحت صدر د سو اخیار سیدیم
ب محفل چون سخے آن آشنا نیار سیدیم
که از دو سے لفافل جانش اخیار سیدیم
آنکه در دید دهن ہم سو سکے او ہر لاد سیدیم
محسر خوشی سے او سیدیم و لہیار سیدیم
اشارت نہائش نیرنا اخیار سیدیم
گھے سخے روپ و گاہ سو سے پار سیدیم

محفل دوش اگر کایا سو سے با پیدیم
نخواه آشنا از من ہمیز دید از شو خی
بن از سادگی سیدیم آندھن بحیبا نانه
خوش آن روز کیکہ هر دم کوشہ چشمے میں میدا
چواز جور تھیا ان فتحم از نہش بنا کانی
بطلا بھر گفتگو سے عشو و آمیری میں بکرا
تباہ جرن طلب ب پیغم زان دشنه باطرزی

ولہ

با ہمہ قطع تعلق نزو سے از یادم

خواندہ تا چہ فسو نے بدل ناشام

بخاری تو مگر عمره رو دبر بادم
چکه امید شود شاد دل ناشادم
جایے آنست که بر عرش رسد فریادم
التعاست تو با غیار چو آید یادم
تا سحر پشمہ خونین ز جگر بکشادم
بہتر آنست که یکبار دکنی آزادم
سیکش دشوق کسے سوئے جهان آبایم

ست امید که روز سے بو صالی تو سرم
ه ازین غم که لبو یم نبود رو سے دلت
من بروان درو جایا فته در بزم قرباب
بر دلم بآحمد لطف تو قیامت گزد
ن در آغوش من ازاناز نزدی شدیش
ما بکے این یمه در بزم و امیدم داری
لکشوگر چپ بشیست ولیکن طرزی

ولم

که گر مانمہ مے دانم که ناخنو دبر خیرم
باندازی که از پیش حجاب آلو دبر خیرم
که میخواهد مرا پیش از یمہ تازو دبر خیرم
فریب آشتی میداونا خنو دبر خیرم
نیار د تا خطا کے من برویم زود ببر خیرم

پر بزم او شیتم زاشتیاق وزو دبر خیرم
لنم چون شکو لئے کم سکا ہے بنگر دیم
گر خواہ پستن با حریفان دیر در مجلس
عنده معرفت ہے بجاے او رنجیدہ نشتم
نشیتم رو برو بوس خطائے کر ده ام طرزی

ولمه	صفا سے مل بھم من بعد دور از کار فهمیدم ز بهر رفع خجلت خود تقریبی شدم از زم سباش از من خجل گردش بودی شنگین مان مگر افتاده در پند فریب مدعا مشب نمودم از فریب اتمهار ز بهروزه فهمیدم برانے فتنم صد حرف آسان سیر و دنایر شخواهد ماند با من صحبت او تازمان طراز ز طرز شو خی آن دلبر عیار فهمیدم
ولمه	پا بد امن کشم در سر کوشش نرم حیف باشد که بظاره رویش نرم نیست آن صہر و شکیم که بسویش نرم منکه یک لحظه قرار م نبودن لئے روشن بکه امشب شده ام غسل از گستاخی گرزدست دگران آسید جیسا تم بخت

پا بد امن کشم در سر کوشش نرم حیف باشد که بظاره رویش نرم نیست آن صہر و شکیم که بسویش نرم منکه یک لحظه قرار م نبودن لئے روشن بکه امشب شده ام غسل از گستاخی گرزدست دگران آسید جیسا تم بخت	پا بد امن کشم در سر کوشش نرم حیف باشد که بظاره رویش نرم نیست آن صہر و شکیم که بسویش نرم منکه یک لحظه قرار م نبودن لئے روشن بکه امشب شده ام غسل از گستاخی گرزدست دگران آسید جیسا تم بخت
---	---

طرزی از شک رقیب آنقدر آنزوہ دلم
کہ بوم جان بلبے شوق دلبیش نرم

وله

کہ نشید تم پہاٹہ سازم د بازش زرسویجھ
آواز بلبے از مصلحت حرف دگر گویم
همہ وقت این بود عزم که در وقت دگر گویم
زاول شام چران با خیالش تاسیحر گویم
مگر شعر بطرز طرزی خونی جسگر گویم

خوش آنکات کہ نہ گوش بر حرم چو بردگویم
با آہستہ گویم حروف مطلب چون کے آید
حدیث مدحی دارم قلے بر لب پیچے چم
شکایتہ اسے جو راو حکایتہ اسے شوق خود
زد شعر تر من ناشنے اندر دل باران

وله

باز گویم برضا جوئے او کار کنم
یاد روئے تو کنم روئے بدلوار کنم
ذوقے از نالہ مرغان گرفتار کنم
حاش نہ کہ دگر بارہ من این کار کنم
هر گناہ کے کہ بپرسد من اقرار کنم

خواہم از شک کہ قطع نظر ایسا کنم
شب کہ نے روئے تو در گوش کاشانه فی
خطے از ذہن نہ صرع چمن نیست هرا
صہر درز پدم و چکور گوہ پیمان گشتم
رحم بر سادگی من کہ بیک طعن دروغ

پیش از آنے که با او بک گلر انطہار کنم بچو امید عیت خواهش گلزار کنم چند تکین دل از مرده دیدار کنم	خبیث ساز و صد عذر نهاد از شوخي در نفس زاده ام از مانع و بهار هم پیخبر نیست دیدار نصیب من بضراطرزی
--	--

ولمه

هر زمان ضبط نگاه خود را ویدارش کنم در ملاقات شخصیتین زود انداش کنم جفت کاندر کو سے وبرزن گوش از غایاث کنم باز تکین ول بضرط ز اقرارش کنم اگر شود خشنود از من نیز بیزارش کنم هم ز مژده خویش پهان از خریدارش کنم تا بود جان در تهم سرور سیر کارش کنم	بکه میترسم ز شوق ول نبردارش کنم میپرم خجلت ز شوق خود که با هشایه ماجرا کے کریے اگهه جربن داد کس نبوو از خلاف وعده اش ول بضرط و از سادگی تانگه رو خو سه خشودی بغير آن ساده ول بکه میدارم متکع کاسه لند رکان بچو طرزی از طلب نشیتم از بیدار او
---	---

ولمه

در بر خود برآه سلام می نیکنم	
------------------------------	--

بر عہد من اعتماد تسامی نے کنم
بر و غیر اولیتین دوامی نے کنم
گاہے نظر بران لپٹے نے کنم
خنکراز پے حصول مرلمے نے کنم
گفتی کہ بار قیب کلائے نے کنم
منع تو از سلام و پیامے نے کنم
در احتیاج خواہش کلائے نے کنم

گر کر دہ عہد ترک ملاقات مرعی
ہم صحبتیم اگرچہ بود روز و شبے و
ترسم کہ در شارہ با غیارہ نہیں
خوشدل کندز بک ملطیف زبانیم
روے سخن ہاو و سخن مے کنی بھا
صد بار گفتت کہ اگر ماں نے بغیر
طرز می من آن غیور مژا جم کہانے کے

ولہ

تا شود دل تھی از غم زسر آغا ز کنیم
زیر دیوار تو آو از برا آواز کنیم
کہ نیاز کے بہانی تو وہاں از کنیم
گز سر دستہ کاری گرہے باز کنیم
بفنا نیم پرو بالے د پرواز کنیم

ہر سکایت کہ ازان عیدہ پر دا کنیم
یکدم از خانہ بروں آئی خداراتا کے
غره برصن مباش اینہمہ کا یہ رونے
آه ازانے کہ گرہ بگرہ افقہ از خود
این گنج بد کہ د گر تا سر دیوار پن

کرده ایم از پس این فصل بسے باز کنیم
طرزی اور در چنین نزد مه آغاز کنیم

توبه در فصلِ گل از باده ندارد هکان
بگلو در شکنند ز هرمه معنی چمن

وله

نبود سے یار بسیار آزمودم
شدی مائل با غیار آزمودم
راسازی گنہگار آزمودم
مرا یموجب آزار آزمودم
شدی شلے و بجه بیزار آزمودم
ترا هسم اے دنادار آزمودم
که او را وقت گفتار آزمودم
نشانی گرچه اظهار آزمودم

ترالے بیونا یار آزمودم
کنی از هر بسانه ذکر اغیار
گنه ناکرده بہر ترک یاری
پاس خاطر اغیار داده
نبود از تو امیدم انچه کردی
زکس بوسے دفنا داری نیامد
یویه تو همان میل رقیبت
بود رو سے دل تو سوچه هژری

وله

که باز از یکم رو زش بهره اغیار میخیم

دگر خود را ای از وضع آن عیار میخیم

روم ناخوانده و خود را پیر مش خوار می نینم
حصول مدعازان بیوت اشوار می نینم
که بزیرم یار هر دم مجمع اخبار می نینم
بمیدز و دنگ به چون سکے آن پر کار می نینم
ند او را ملقت باخو شستن زنها را می نینم
بچشم عجارت این می نینم و ناچار می نینم
که اندک سُسْتی امروز در فتار می نینم

نمجالت می پرم از شوق بیتا بی فراسته خود
روم صدبار و بازار می زکو سے او بنا کائی
نیا بزم فرصت گفت و شنید و حرض حال خود
بپندا سو سے من چول جشم من بر دیگران شاہ
نه خود امطئن از خواسته آن عیار می بجم
فرادستان زبر دستم شیداند من تحف
زکو شیخ قاصد طرزی می گرد نمید می آید

وله

آتش دستینه و جانے بگلخن داشتم
چون بیا د آید که من بهم چاگلشن داشتم
من در و افرون تل لذازه رو غن داشتم
حسرتی از سور مرغان نوازان داشتم
خار خار رشک در دل گل بد من داشتم

لیش که یاد صحبت آن گل چاگلشن داشتم
دور از گلشن من آن مرغم که در خون می نمیم
شد چراغ بختم ار خاش بچشم کم میں
فصل گل از من نوازے سر زرد زافر گی
تن در آغوش من در دل دل سعی قیب

گز بہر مصلحت زان شوخ پر فن داشتم	رفتہ رفتہ گشت رنجش در دل ہم جا گیر
ہو لے از دام و د دستی ہے ندہن داشتم	انہمہ رہ آدم طرزی شے در ہر قدم

ولم

وز دل بربان آید گفتتن نتو انم	رازِ عزم عشق تو نہ فتن نتو انم
آورد جوابے کہ شفقت نتو انم	قاد سر بر م ندو شد و دیر بیام
خواہم سخن گویم گفتتن نتو انم	شو ق سخنم با تو بیسے ہست ولیکن
بیخواب بود دیده خفقت نتو انم	زین منکر کہ آئی در دے باز پر انکا
صد سال وز دنیز شکعتن نتو انم	طرزی منم آن غمچہ کہ گر باد بیاری

ولم

بن لاط ہم پر پیاسے ندہن کیم	با ہمہ دعوے لطف آن حضم شیر خرم
اضطرابے عجیبے بود شب دو شینم	ہمچو بحل ولم از شوق بخون بی غلطیہ
پارہ پارہ شود از شک دل علیکنم	خست لاط تو با غیار چو در دل گزد
نے حما بانہ گراز شوق بسویں ہنیم	روے در ہم کشد و چمن بھین انداز

دگران را به سیراب بسحرانیم
و اون خوبیش از که بخواهیم چکشیم نیم
شرطیست که هرگز طلب نیم

برب بجزیک قطره آبم محدودم
سیربد قافنله سالار بغارت نختم
اگر از حسد گزو مدت هجران طرزی

ولمه

زمن نگاه بذودید و شرمدار شدم
چنان نمود که گوسی نخواند خوار شدم
همینکه در سرراسته باود و چار شدم و
چو فائبه از نظرم گشت بیقرار شدم
که پیش ازان بسفر شد که موی یار شدم

به بزم غیر بد عوی پیش یار شدم
ز دور خواند چو تردیک او شدم خود را
برفت با همه دارستگی شکیب از دل
همیشد و بخودم بود اعتماد فتد
بساند حسرت دیدار در دلم طرزی

ولمه

افروخته ترشد بدم صحیح چرا غم
با شعله بود دست و بغل پنهان و غم
نے نور بود چون شهر مرده چر غم

پیرانه سرم سوت ز سودانی تو داغم
تا سوز غم عشق تو ام در جگر آفتاب
کے شمع شستان کے بیتو درین بزم

یک بخله نبودست زیاد تو شراغم
مضطرب شدم و از کفرم افتاد ایا غم
بکچشته گزارید و گیرید سرمه
کاین آتش غم سخت زول تا بد ماغم

اوے دوست که زنها زدن یاد نیاری
رفشم که سپور کشم از دور پیاپے
مجنوننم و حشت بود افزون ترم از بند
طرزی چه زند آب کنون شاوی دوران

ولمه

در شکوه من از رنجشِ جانه نباشم
آئی بر همان بخطسه که در خانه نباشم
در عشق کم از بلبل و پروانه نباشم
پارس که من آن روز بکاشانه نباشم

ما من فصل از هر دم بیگانه نباشم
تا شکوه زنا آمدن تو نکند کس
چون بلبل و پروانه همی نالم و سویم
گویند بکاشانه ام آئی بر قیابان

ولمه

حالته رفت که ناگشته جان پیرشدیم
ما به پنداره خرد بر سرت پیرشدیم
که بیوقت ہمسن حشم پوز بخیرشدیم

ما بطفنی زغم عشق تو دلگیرشدیم
ہمچنان گشت که تقدیر تقاضا میکرد
انتظار تو زحم رفت خدا را باز آئی

ماندا نیم حسپه رو داد که دل گیر شد یعنی
گرسپه اندر سر بر آن کو سے بند بیشتر شد یعنی
عفت ما این همه گواش اگر پیر شد یعنی
بکه ز آمیز شد چون چون شکر و شیر شد یعنی

گفتہ بود یعنی شیوه صلح که خوش دل باشیم
اندرون حسره مخصوص کسے بارنداد
شد جوانی چه به و حضرت اسباط شا ط
در میان میان واقع فصل نگنجد طرزی

ولمه

بسی ر متزل مقصود زرده آمده ایم
از همه سو سے بین در بین پناه آمده ایم
نه حجا بانه ز بس بگیرد و گاه آمده ایم
خاک گشته هم و با مید نگاه آمده ایم
که درین موسم خوب خوب نیں پناه آمده ایم
قصه کوتاه که با حال تباہ آمده ایم
در پناه حسره مغلی الله آمده ایم
از پیش خدمت او این هم بر راه آمده ایم

له محمد که ما بر در شاہ آمده ایم
ولے گر باز گردیم ازین در حسره
اندرین بزم ز بیتایی شو قیم خجل
خاک گویند رفیض نظر اک شیوه
موج خون چکراز دیده چنان خاست غم
ما چه گوئیم که بر ما چه خیاست گردشت
دیر گردشمن جان باش خاک شنید خون
شره بیهود اخی دال دین که تبریق چدرا

ہوں قرب نداریم بآن شہ طرزی
پر گستا ہیم پے عنوان آمدہ ایم

ولم

آادر و برق ناگہہ خی خجلت چکیدا زن
کہ می جو شیدا زہر سے خون صدر ہیدا زن
زاطوار تو ظاہر سے شود خواہی پیدا زن
خسے عذر صریحی گرچہ در کوشش رسیدا زن
بنخواگا و صل شوخ چون دامک شیدا زن

نهان امن شکا تھا می خود یک شیدا زن
چنان ذوق شہادت گرم خونم دشت در شہد
بطا ہگر چہ با من این نمان آمیزش داری
یقین شیخ و لیلی شیدا یہا یم زبد گویان
نشرم مححان رضتم فرواند زین طرزی

ولم

لیکن تمیز بل ببل بستان دناغ کن
ساقی بجوسے بادہ هر اتر دناغ کن
رسخے بحال این دل پر در دناغ کن
اسے مرد راہ ہمسفلان راسناغ کن
بگزد شرم تو بچئے دایا ناغ کن

خواہی بہر کہ ہدمی اے شک دناغ کن
گر بہر و اہم زیادہ نباشد دین بہار
جز در دناغ نیست نصیب دلم زد ہر
اڑھسم جد اشند ندر فیقانِ ہم سفر

طرزی بپاس خاطر ندان بادہ خوا

ولم

بیا پید کرد بسم اللہ تین شب متحاب من
که گر باشد چنان هم بد با و نبود گمان من
بیاد او بیفت آتش حسرت بجان من
لیشین کا علم گرد و که وار و قصیر من
نه سر دان خرا بان او نه او دان زبان من
که فکر می تپوں منع لسل در بیان من
مرنج از من برآید شکوه ات گر از زبان من

بخلوت هم نیا یور حرف مطلب بزر بان من
بمن گوید زشو خی بار قیب ان اخلاق اخون
بجای گرد دوس با هم پیروشی سخن گویند
چنان ترسان خواز هر وح که آید هر که سوئن
دل هستاق عرض حال و سکل حالتے دارم
ندانم تا چه بیابی اثر سخون بدل دارم
ز طرز خویش مخدور هم بھر صلت طریقی

ولم

گوش از اعل گهر راش عدن خواهد شد
بیتو این عشر ترا بیت الحزن خواهد شد
پازان پیان شکن پیان شکن خواهد شد
کز پے بد گفتم گرم سخن خواهد شد

دیده از نظر اور رویش پیش خواهد شد
چون تو باشی کلب اخوان من عشر ترا بست
بست پیان بار قیب و میز بزم خویش را
از نواب اسے پرشان پیش خشم در مش

خن اگر ایست ہر پت برمیں خواہشدن
 زانیاں تا باکہ آنہ سہم سخن خواہشدن
 تین تر خواہش دا ان حے تا کہن خواہشدن
 مست اربوے عروسان جپن خواہشدن
 عمرگر باقیست نجتہ کا کہن خواہشدن

صورت دیوار قصد اڑتا شاہے خش
 ہر کسے را آز و سے ہر پت و شو قے در ضمیر
 پیر کشتم وہو اے عشق در سر بھچان
 وقت ان آمد کہ ہر مرغ سحر خان در جپن
 خوٹلی داد طرسی رانظری زین سخن

ولم

خلقه از بھر داع از ہر کنا آمد بون
 ہر کر فست آند سرایم لشکب کار آمد بون
 چون شنید آواز پایم شرمسار آمد بون
 حیله کرد و بزودی بھر کار آمد بون
 نہ شبد خانہ تہبا بیقرار آمد بون
 تا سر کوے رخانہ چند بار آمد بون
 چون رسیدم بر دش مل انتظار آمد بون

چون ز شهر آن آفت شهر و میار آمد بون
 حالتے داشتم کز بھر کیں دلم
 داشت اندر پر وہ گوئی احتلاطے با قیب
 یا فتم در خلوش تنہا بکام دل شے
 میکشم منت ز جذب شوق پیشی فرازے
 گر بودش جس بجوسے غیر از بھر جو کار
 مهر بانہ سے او با من بدال غایت سید

درگسانِ مدحی نے اختیار آمد بروں

دوش طرزی بردرا آمد و از الفاق

وله

دارم ملستے بوصال از مال تو
مسلوم ما شد سببِ الفعال تو
باشد مدار زندگیم بخیال تو
وردل شانده آنہم شوقِ صمال تو
شد فاش رازِ عشقِ زتعیر خال تو

دھبیر خوش زیم باشید و صال تو
چون رفت ذکر غیر زمان فعل شدی
چون نیست بخت آنکه ز حمل تو بر خود
خواهی بیا و خواه پرور اسے راست
طرزی چوناهم پار شنیدی بینیم غیر

وله

نیست آن صبرم کیکاعت زینم رکو تو
تابدین حیله رو و از دل خیال رو کو تو
جیش شیرین تلخ شدانگی خونے تو
خفته باشم تا سحر برس زانوے تو
مے پیارم این سخن از صلحت بردا تو

پاہر رشک رقابت هر دم آیم سعے تو
از تو بر دم صدیدی خاطرستان خود کنم
محنت هجران کشیدم دوش هنگام صمال
خرم آن شب کزو صمال تو بکام دل رسحم
آشکارا بار قیبان هم سخن باشی و لے

هم خن باشد کسے جون بلکے در گوئے تو
اضطراب نے دارم از طبع بہانہ جو سے تو
سوئے من آرد نیم عجیب گاہے بوسے تو
چون بچشم خویش بنیم غیر در پلپوے تو
اعماق نے نیت طری را گفت و گوئے تو

در گان آفتم که دار و مشورت از بیرون
گرچہ صدق وحدت خود را تشییم کر داده
شب بہہ شب منتظر باشم که ہنگام صحیح
جلے آن دارد که از غیرت ہمی خود کشم
گردہی صد و عدد وصلے ندارد حملے

ولم

تا آنکه رفت و فرست از دل خیال او
چند آنکه من فعل شدم از الفعال او
معصوم من شدت نہانی ملاں او
لیکن بیو دم اینقدر آگہہ زحال او
لزهم خویشن تن بجواب سوال او
لپ تر نکرده از دھے آپ زلال او
لیکن نکرده ترک خبس زحال او

کر دم ز پاس قطع نظر از وصال او
شد منفصل ز شکوه آمیر شرقی
گو باش خنده رسمے بن ہر دم از فریض
هر چند اعماق دعا کاش نداشت
از من کند رسال و من از من خویش
آن تنشیہ ام که بر لپ جوئے پر دجان
طری نموده ترک ملاقات اوز رشک